

HERKESE EŞİT PARASIZ
BİLİMSEL EŐİTİM İÇİN

VELİNİN EL KİTABI

EŐİTİM HAKTIR
SATILAMAZ!

Halkevleri EŐİTİM HAKKI KİTAPÇIĞI

www.halkevleri.org.tr / egitimhakk@halkevleri.org.tr

Eğitim, bütün insanların en temel haklarından bir tanesidir. Herkesin okuyup yazabilme, yeteneklerini geliştirebilme, kendisine ve topluma yararlı bilgileri edinebilmesi için eğitim süreçlerinden geçebilmesi gerekir. Her yurttaş ırk, din, dil ayrımı gözetilmeksizin eğitim hakkında yararlanabilmelidir. O yüzden eğitim bir ayrıcalık değil zorunluluk, sunulan bir lütuf değil, sahip olunan bir haktır.

Eğitim hakkı herkese eşit ve parasız şekilde verilmelidir. Fırsat eşitliği sınavlarda herkese aynı soruların sorulması demek değildir. Fırsat eşitliği eğitim hakkına herkesin erişebilmesidir. Örneğin özel kolejde okuyan, gerektiğinde özel öğretmenden ders alan bir öğrenciyle 60 kişilik sınıflarda okuyan bir öğrencinin fırsat eşitliğinden söz edilebilir mi?

O yüzden eğitim hakkı devlet tarafından zengin, yoksul ayrımı gözetmeden bütün yurttaşlara eşit şekilde sağlanmalıdır.

Ancak anayasanın 42. maddesinde de yazan “İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır” hükmü yerine getirilmemektedir. İlköğretimden yüksek öğretime kadar eğitimin bütün aşamaları her geçn

gün paralı hale gelmektedir. Kayıt parasıyla başlayıp, yıl içinde türlü gerekçelerle neredeyse eğitimin bütün yükü velilere yıkılmaktadır. Okullarımız ticarethane, öğretmenler tahsildar, veliler müşteri durumuna düşürülmektedir. Okul aile birlikleri para toplama kurumları haline getirilmektedir.

Veliler çoğu zaman bu duruma katlanmak zorunda bırakılıyor. Ama bilelim ki bunun sonu yok. Bizim bugün verebildiğimiz paraları yarın bizim çocuklarımız veremeyecekler. “Parası olmayan okumasın” diyecekler. Ya da sınırlı bir “azınlığı” burslara muhtaç edecekler.

Bizler müşteri değil veliyiz. Haklarımızı istemekten vazgeçmeyelim. Çünkü biz yurttaşız. Vergi veriyoruz, bütün bu yollar, köprüler, hastaneler, okullar bizim vergilerimizle yapılıyor. Hakkımızı isteyelim, çocuklarımıza, geleceğimize sahip çıkalım.

Eğitimi hak olmaktan çıkararı uygulamalar nelerdir

Kayıt Parası: Okula kayıt yaptıırken bizden bağış adı altında alınan paradır. Yasal değildir, bağış olarak söylenir. Mecbur olmamamıza rağmen ödemeye mecbur bırakılırız. Hatta Milli Eğitim Bakanı teelevizyonda kayıt parası toplamak yasak der, ama müdürlere de toplatır.

Aidat Parası: Yaklaşık 15 yıldır öğrencilerden toplanan aidatlardır. Çeşitli genelgelerle yasal hale getirilen aidatlarla yıl içinde okulların hemen hemen bütün giderleri veliye yıkılır.

Kurslar: Yıl içinde okul saatleri dışında öğretmenler tarafından verilen etütlerdir. Parası veli tarafından verilir. MEB son yıllarda bu uygulamayı neredeyse zorunlu hale getirmiştir.

Tebeşir, spor, akıllı tahta, fotokopi, sinevizyon vb.: Okullarda gündelik gideri karşılamak için çeşitli adlarla toplanan paralardır.

Karne, diploma parası: Hiçbir gideri olmayan bu belgeler bile gelir aracı olarak kullanılmakta, bu belgeler para karşılığı verilmektedir.

Para Toplama Aracı

Okul Aile Birlikleri (OAB)

Okul Aile Birlikleri, üçü okul yönetiminden dördü velilerden olmak üzere yedi kişiden oluşmaktadır. OAB bir yönetmeliğe bağlanarak okulda toplanacak paralardan ve tüm gelirlerden, kantin, bahçe gibi yerlerden gelecek gelirlerden, toplanan zorunlu bağışlardan sorumludur. Özellikle bağış toplamalarda sınıf annelerinden faydalanılmaktadır. Oysa bu yasal değildir. MEB böylece para ve aidat toplamayı da velilere yıkarak işi kılıfına uydurmaktadır. OAB son yıllarda para toplamanın en etkili kurumu haline getirilmiştir.

Okullarda toplanan para yasal ve zorunludur?

Okullarımızda ödemek zorunda bırakıldığımız paraları vermeye zorunlu değiliz. Yasalarda para toplanır, veliler bu paraları vermek zorundadır diye bir madde yoktur. Tam tersine anayasanın 42. maddesinde "kimse eğitim ve öğretim hakkından mahrum bırakılamaz... İlköğretim bütün kız ve erkek yurttaşlar için zorunludur ve **devlet okullarında parasızdır**" denilmektedir.

Eğitim neden paralılaştırılmaktadır

Yıllardır tüm temel haklarımızın piyasaya düştüğü ülkemizde eğitim de bundan nasibini aldı. Amaç şudur:

1- Eğitim bir hak olmaktan çıkartılıp, para karşılığı verilen bir hizmet haline getirilmek istenmektedir.

2- Sermaye sahiplerine eğitim alanından para kazandırmak. Bu amaçla eğitim alanı serbest piyasaya açılmakta, özel okullar teşvik edilmektedir. Ayrımcı, yarışçı, seçmeci, elemeci sınav sistemi öğrencileri dershanelere mecbur bırakmaktadır. Dershane patronları eğitimden büyük karlar elde etmektedir.

Eğitime ayrılan pay artıyor mu?

Hükümet her eğitim yılı başında eğitime ayrılan payın artırıldığını söyler. Evet, oran olarak eğitime ayrılan pay artırılmaktadır ama bu artan öğrenci ve okul sayısı hesaplandığında aslında eğitime ayrılan pay git gide düşmektedir.

Ayrıca devlet, özel okulları teşvik için vergi indiriminden arsa tahsisine kadar her türlü desteği vermektedir.

Öğretmenlerimiz ne durumda?

Öğretmenlerimiz kadrolu, sözleşmeli, ücretli gibi statülerde çalıştırılmaktadırlar. On binlerce öğretmen atanmayı beklerken kadro açılmıyor, yüz binlerce öğretmen güvencesiz çalıştırılıyor. Bu durum sürekliliğin esas olduğu eğitim hizmetinin aksamasına neden oluyor. Çünkü üç kuruşa çalıştırılan öğretmenler çoğu zaman öğretmenliği bırakmak zorunda kalabiliyor. Kadrolu olanlar da düşük ücretlerle, sınırlı imkânlarla eğitimcilik yapmaya çalışıyorlar. Kutsallığı dillerden düşürülmeyen öğretmenliğe bizim ülkemizde hiç değer verilmiyor.

Ne yapmalıyız?

Çocuğumuzu kayıt için okula götürdüğümüzde ya Okul Aile Birliği ya da okul yönetimi tarafından kayıt parası istenir. Parayı elden ödediğimizde bize verdikleri makbuzda "bağış" yazdığını görürüz. Yani bu ödememizin zorunlu olduğu bir para değildir. Elden almak istemediklerinde ise banka hesap numarası verebilirler. Ancak bu hesap da gönüllü bağışlar içindir. Bağış ise adı üstünde zorunlu olmayan bir yardımdır.

Buna rağmen gönüllü bağış yapmaya sanki mecburmuşuz havası yaratılmaktadır. Eğitim vergilerimizi verdiğimiz devlet tarafından sağlanması gereken bir haktır. Bu yüzden kayıt parası ödemeyelim. Kurmak istedikleri paralı eğitim çarkına istemeden de olsa hizmet etmeyelim.

Bunu söylediğimiz okul yöneticisi ya da Okul Aile Birliği yöneticisi "o zaman kayıt yaptıramazsınız" derse bunu yazılı bir tutanak halinde bildirmesini isteyelim. Bunu yapamayacaklar, kayıt yapmaya mecbur kalacaklardır. Eğer yine kayıt yapmazlarsa en yakın Halkevi Şubesine başvurun.

Sene içinde çeşitli gerekçelerle istenen paraları

ödemeyelim. Bize “çocuğunu düşünmeyen veli” muamelesi yaptıklarında, çocuğumuzu devlet okulunda okuttuğumuzu, devletin tüm eğitim giderlerini karşılaması gerektiğini anlatalım. Harcamayı veli değil devlet yapmalıdır. Para veliden değil MEB'den alınmalıdır.

Paralı eğitime karşı

veliler, öğretmenler, öğrenciler el ele

Veliler müşteri, öğretmenler tahsildar ya da banka memuru değildir. Okul aile birlikleri de para toplama kurumları olmamalıdır. Veliler, öğrenciler, öğretmenler hep birlikte paralı eğitime karşı parasız eğitimi savunmalıdır. “Ne yapalım, mecburuz” sözleri öğretmelerimize yakışmamaktadır. Her istenen parayı veren veliler de bilmelidir ki çocuklarının geleceği adına verdikleri paralar sadece günü kurtarmakta, gelecekte eğitimin tamamen paralılaşmasına istemeden katkı sunmaktadır.

Öğretmenler, öğrenciler, veliler paralı eğitime karşı yan yana gelmelidir.

Halkevleri Bülteni Özel Sayı 2 Eylül - 2010

Halkevleri Bülteni Yaygın Şürelî Sayıdır. 3 ayda bir yayınlanır. Ücretsizdir. Halkevleri Derneği Adına Sahibi: İknur Birol Sorumlu Yazı İşleri

Müdürü: Oya Ersoy Yayın İdare Merkezi: Halkevleri Derneği Genel Merkezi Konur Sk. No:8/9 Kızılay Ankara Tel:0312 419 27 17

E-posta: bilgi@halkevleri.org.tr Web: www.halkevleri.org.tr

Basım:

Nasıl bir eğitim istiyoruz?

- Parasız, bilimsel, anadilde, herkese eşit şekilde kamusal olarak devlet tarafından sağlanan bir eğitim istiyoruz.
- Öğrencilerin yarış atına çevrildiği adaletsiz bir sınav sistemi istemiyoruz.
- Öğretmenlerimiz sözleşmeli, ücretli gibi güvencesiz çalışma koşullarında çalışmasını istemiyoruz. Bütün öğretmenlerimizin kadrolu ve güvenceli çalışma koşullarına kavuşmasını istiyoruz.

İSTANBUL HALKEVLERİ ADRES ve TELEFONLARI

İstanbul Halkevi

İstiklal Caddesi Orhan Adli Apaydın
Sokak No: 10 Beyoğlu
Telefon : 0212 245 82 65

Avcılar Halkevi

Marmara Cd. Ozan Bağcılar İş Hanı
Kat:3 Avcılar
Tel: 0212 695 67 88

Bahçelievler Halkevi

Soğanlı Mahallesi Özer Sokak No:3/1
Bahçelievler
Tel: 0212 641 65 34

Beykoz Halkevi

Paşabahçe Mh. Beyazerguvan Cad.
Aksun İş Hanı No:8 D:24/B Beykoz
Tel: 0216 322 57 65

Beylikdüzü Halkevi

Buyuksehir Mh. Plaza İş Merkezi Kat:5
No:88 (Balıkçı Kenan'ın üstü)
Telefon : 0212 872 33 03

Çağlayan Halkevi

Çağlayan Mahallesi Esen Sokak No
36A Kağıthane
Tel: 0212 343 25 15

Esenyurt Halkevi

Saadetdere Mah. 5. Sk No 71/A
Esenyurt

Gaziosmanpaşa Halkevi

Merkez Mah. Ali Galip Bey Cad. Gazi
Center Kat:5 No:105 Gaziosmanpaşa
Tel: 0212 614 12 60

Gültepe Halkevi

Harmantepe Mah. Çiftçi Sok. No:16/A
Gültepe
Tel: 0212 264 42 90

Kadıköy Halkevi

Kirtasiyecı sk. Ankara işhanı No:25
Kat:4 D:37 Kadıköy
Tel: 0 216 450 42 75

Kartal Halkevi

Yukarı Mah. Doğa Sk. Bekta İş Hanı
No: 5 D:1 Kartal
Tel: 0216 517 23 30

Okmeydanı Halkevi

Mahmut Şevket Paşa Mahallesi
Harman Arkası Sokak No:1 Şişli,
Okmeydanı
Tel: 0212 235 08 82

Sarıyer Halkevi

Büyükdere Mah. Çarşıbaşı Cad.
No:333/3 Sarıyer
Tel: 0212 218 15 06

Sefaköy Halkevi

Sefaköy Halkalı Cad. Nazlı İşhanı
No:112 Daire:71-75 Küçükçekmece
Tel: 0212 598 81 34

Ümraniye Halkevi

Yukarı Dudullu Doğan Evler Caddesi
Atlas Sokak No:14 Ümraniye
Telefon : 0216 365 31 10